

עונשך קשה אבל היום שהורגלת עונשך קל וזהו רק רע שהמצאתו למעט בעיניו העון.

כז. שם (לט ע"ב ובע"י) סי' כ"ד והא"ר אלעזר שלוחי מצוה אין נזוקין. נראה מפרש"י ז"ל דלרבי יעקב פריך. וקשה דמאי פריך אימא דרבי יעקב מודי נמי להא אלא דסבר דאף שלית מצוה אם בעת השליחות מהרהר בעבירת ע"ז נזוק וסבר ר' יעקב דהמביא הגזלות מהרהר הוה ולא אנן עליה מצוה דלא לית לידי הרהור ש"מ שבר מצוות בהאי עלמא ליכא ואין לתרץ דפריך שפיר דודאי לא סבר רבי הכי הרי יש שבר מצוות בהאי עלמא דבשביל היותו שלית מצוה אינו נזוק ואין לו הוא קאמר איפכא שבר מצוות ליכא. הא לאו מידי דאפילו רבי יעקב מודה דמה שאינו נזוק השליח מצוה ומסייעו ה' שיגמור המצוה אם אינו חושב בעברה אין נקרא שבר מצוה רק הרחקת הנזק תדע לך דהא עדיפא מינה איכא דהרמב"ם ז"ל הלכות תשובה (פ"ג ה"ב) פסק כרבי יעקב ועם כל זה כתב מהו זה שכתוב בתורה (ויקרא כ"ו ג') אם בחקותי תלכו ונתתי מטר ארצכם ותירץ שאין זה ח"ו עיקר השכר אלא שנותן הקדוש ברוך הוא לאדם העוסק במצוה הכנה שלא יהא טרוד.

כח. כתובות (דף סז ע"ב ובע"י) סי' כ"ג ת"ר אין לו ואינו רוצה להתפרנס נותנין לו לשם הלואה וחוזרין ונותנין לשם מתנה. ק"ק דמשמע דה"ק דנותנין לשם הלואה כדי שיתרצה ליקח וכשיבא לפרוע אומרים לו הכסף נתון לך וקשה דא"כ ליפרוך תו לא שקיל מפעם א' ואילך וכפי מה שפירשתי"ז באהבת עולם (קיא) ניהא.

כט. שם (דף סט ע"ב) בעין יעקב סי' (כ"ט) [כ"ח] אמר רנב"י ינחם כתיב (איוב כ"ט כ"ה). דע שמצאתי מסכת מועד קטן דפוס קדמון פי' רש"י ז"ל בלי תוספות וכמדומה שהיתה המהדורה קמא של רש"י ז"ל וכתוב בזה וז"ל ונחם כתיב היו"ד ארוכה קצת דמשמע בוי"ו עכ"ל. **ונראה שכך האמת שהם דברי רש"י ז"ל כי בדפוסים שלנו במועד קטן כתוב בתוספות וז"ל נחם כתיב בכתובות פרש"י ז"ל בענין אחר ומלשונם זה נר' שהיה להם פרש"י ז"ל בזה במועד קטן ובספרי דפוסינו החדשים ליתה. ופי' דברי רש"י ז"ל כך הם כי בספריהם היתה יו"ד ינחם ארוכה מעט דמשמע וי"ו ואשב ראש כאשר אבלים פי' כאשר הוא הדין באבלים לישב בראש ובוזה ונחם כל אבל מאבלו בראותו שמכבדים אותו.**

יז. א"ה, העתקנו לשוננו בציון השלם, עמ' ה'.